

Herudover er der i enkelte sjældne tilfælde, som ikke kan kategoriseres som sagstyper, givet tilladelse.

For en uddybende gennemgang af gældende ret henvises til betænkningen, side 36 ff.

2.13.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Udvalget har på baggrund af den nugældende praksis nøje overvejet, om der fortsat vil være behov for at opretholde en opsamlingsbestemmelse i navneloven, således at der kan meddeles tilladelse til at tage et navn, som ansøgeren har en ganske særlig tilknytning til.

For at undlade at medtage en opsamlingsbestemmelse taler efter udvalgets opfattelse navnlig hensynet til at undgå, at sager, hvor der meddeles afslag på et efternavn på grund af, at betingelserne i de almindelige bestemmelser i udvalgets lovudkast ikke er opfyldt, ender som ansøgninger om et efternavn efter opsamlingsbestemmelsen.

Det må således ifølge udvalget antages, at administrationen af udvalgets lovudkast i ikke uvæsentlig grad vil blive lettere, hvis en opsamlingsbestemmelse kan undlades.

Udvalget har derfor overvejet, om der på baggrund af den praksis, der i dag følges efter opsamlingsbestemmelsen, kan antages at være behov for en tilsvarende bestemmelse i udvalgets lovudkast.

I en række tilfælde følger det af udvalgets lovudkast, at der kan meddeles tilladelse til at tage de navne, som i dag kun kan tillades i medfør af opsamlingsbestemmelsen i den gældende navnelov. Det drejer sig om ovennævnte sagstyper 2) til 10), se nærmere herom i betænkningen, side 166.

For så vidt angår sagstyperne 11)-12), har udvalget fundet, at ændringer af et efternavns stavemåde fremover bør behandles som enhver anden ansøgning om ændring af et efternavn. Det forhold, at ansøgeren i forvejen bærer et lignende navn, bør således ikke føre til, at det skal være muligt at tage et andet efternavn, som vedkommende ikke har slægtsmæssig eller anden tilknytning til, hvis hensynet til andre navnebærere efter udvalgets forslag til de almindelige regler om efternavne fører til, at ansøgeren – og andre der ikke har en slægtsmæssig tilknytning til navnet i den ansøgte stavemåde – ville være afskåret herfra.

For så vidt angår sager efter sagstype 14) om tilladelse til at tage ægtefælles tilkommende navn har udvalget peget på, at hensynet bag at tillade ægtefæller (og efter forslaget også ugifte samlevende) at kunne tage navn efter hinanden er, at ægtefæller (og efter forslaget også ugifte samlevende) skal have mulighed

for udadtil såvel som indadtil at signalere, at de udgør en familie. Dette hensyn er efter udvalgets opfattelse ikke til stede, hvis en ægtefælle ønsker at tage et efternavn, som den anden ægtefælle er berettiget til, men ikke bærer. Udvalget har på den baggrund ikke fundet, at der bør indføres en adgang til at tage en ægtefælles tilkommende navn.

Vedrørende sager efter sagstype 15) om tilladelse til at tage en afdød samlevers efternavn, er tilladelse i disse tilfælde blevet meddelt under helt særlige omstændigheder med samtykke fra vedkommendes nærmeste slægt, hvor parret stod for at skulle giftes eller ikke kunne blive gift, se betænkningen, side 40. Efter udvalgets forslag vil parterne kunne erhverve fælles efternavn som ugifte samlevende, se § 5, stk. 2. Der kan derfor efter udvalgets opfattelse ikke antages fortsat at være behov for en sådan adgang.

Ansøgninger efter sagstype 16) og de enkelte tilfælde, som ikke kan kategoriseres som sagstyper, forekommer så sjældent, at det efter udvalgets opfattelse ikke kan begrunde en særregel herom.

For så vidt angår sagerne om navnehævd har udvalget i sine overvejelser taget udgangspunkt i, at langt den overvejende del af hævdsagerne vedrører ansøgninger fra personer, der på hævdsgrundlag ønsker at tage deres mellemnavn som efternavn. Som anført under pkt. 2.6. har udvalget imidlertid foreslået en generel adgang til at tage et mellemnavn som efternavn. Disse sager vil herefter kunne imødekommes uden, at betingelserne for navnehævd er opfyldt.

I ganske få tilfælde bæres det ansøgte navn ikke som mellemnavn, men kan være navnet på familiens gård eller en afdød ægtefælles mellemnavn, som en efterlevende ægtefælle har brugt i 50 år eller mere. I disse tilfælde vil betingelserne for navnehævd kun i relativt få tilfælde være opfyldt.

Baggrunden for det relativt begrænsede antal tilladelser skal ses i lyset af, at det ofte er vanskeligt for ansøgerne at fremskaffe den nødvendige skriftlige dokumentation for hele hævdsperioden. Der henvises til betænkningen, side 162 ff.

Dertil kommer, at en afskaffelse af reglerne om navnehævd vil lette administrationen af navneloven.

Udvalget har på den baggrund ikke fundet, at der er grundlag for at indføre en bestemmelse, hvorefter der kan gives tilladelse til at tage et efternavn på hævdsgrundlag. En sådan bestemmelse er derfor ikke medtaget i udvalgets lovudkast.

Samlet set foreslår udvalget, at der ikke medtages en opsamlingsbestemmelse i den nye navnelov.